

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Grote windmolens door RWE Windpower op zeedijk Nummer: Bestuursstukken\3204	Agendapunt: 10
---	-----------------------

DB: Ja 10-11-2020	BPL: Ja 25-11-2020	FAZ: Nee	VVSW: Nee	AB: Ja 9-12-2020
-----------------------------	------------------------------	-----------------	------------------	----------------------------

Opsteller: Arjen Kolkman, 0598-693255 Schoon Water	Opdrachtgever: Martin Timmer	Portefeuillehouder: Inge Eshuis
---	--	---

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: RWE Windpower Netherlands BV (hierna: RWE Windpower) (voorheen: Innogy)	Reden: RWE Windpower is het bedrijf dat het onderhavige plan voor grote windmolens op onze zeedijk wil ontwikkelen.
--	---

<p>Samenvatting:</p> <p>We staan in contact met RWE Windpower over de realisatie van 3 of 4 grote windmolens op onze zeedijk. Uit de verkennende gesprekken die zijn gevoerd, blijkt dat RWE Windpower de investering en de exploitatie voor haar rekening wil nemen, in combinatie met een opstalvergoeding voor Hunze en Aa's.</p> <p>Dit initiatief betekent een forse bijdrage aan onze doelen voor zelfopwekking van duurzame energie en energieneutraliteit; namelijk 60% van het totale energieverbruik van waterschap Hunze en Aa's. Tezamen met onze overige opwek van energie worden we daarmee 100% zelfopwekkend, oftewel energieneutraal.</p> <p>Voorstel is om een intentieovereenkomst te sluiten met RWE Windpower voor de ontwikkeling van 3 of 4 grote windmolens op onze zeedijk. Voorstel is ook om de Garanties van Oorsprong (GvO's) af te nemen van de energie die RWE Windpower met deze windmolens opwekt. Deze afname komt dan in plaats van de huidige inkoop van GvO's die we al sinds 2010 doen om onze inkoop van energie 100% duurzaam te laten zijn. Oftewel, we blijven GvO's kopen voor duurzame inkoop van energie, maar die zijn dan dus gegarandeerd van windenergie van eigen bodem. Bovendien kunnen we door deze afname van de GvO's van de energie die RWE Windpower met deze windmolens op onze assets opwekt, deze energie beschouwen als door onszelf opgewekte energie. Deze energie draagt daardoor bij onze doelen voor zelfopwekking en energieneutraliteit.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

Bestuursvoorstel

AB Voorstel:

- een intentie-overeenkomst met RWE Windpower te sluiten dat RWE Windpower 3 a 4 grote windmolens gaat ontwikkelen op onze zeedijk;
- de GvO's van de energie die RWE Windpower met deze windmolens zal gaan opwekken, af te nemen; dit in plaats van onze huidige inkoop van GvO's voor het verduurzamen van onze inkoop van energie; dus zonder extra afname van GvO's door het waterschap.

Bijlagen: Nee

–

Ter inzage DB: Nee**Onderwerp(en):**

–

Ter inzage AB (IBabs): Nee**Onderwerp(en):**

–

Besluit/opmerkingen bestuur:**Paraaf secretaris-directeur:**

Bestuursvoorstel

Inleiding

Een van de sporen om te komen tot energieneutraliteit is de ontwikkeling van 3 of 4 windmolens op onze zeedijk. Daarvoor hebben we verkennende gesprekken gevoerd met RWE Windpower. RWE Windpower vraagt nu om duidelijkheid over de opstelling van het waterschap. Hierbij is de vraag aan de orde of we de Garanties van Oorsprong (GvO's) van de door RWE Windpower geproduceerde energie willen afnemen.

Voorgeschiedenis / Eerdere besluitvorming / Beheerplan

- Sinds 2010 kopen wij GvO's in om daarmee onze inkoop van energie 100% duurzaam te laten zijn;
- In 2016 is ons *Energiekader* vastgesteld. Hiermee is besloten dat het waterschap een bestuurlijk (pro)actieve houding hanteert om kansen voor grootschalige windenergie te scheppen waarbij voorop staat dat er maatschappelijk draagvlak dient te zijn. Het gaat hierbij om investeringen van derden op onze assets;
- In 2017 had Innogy (het huidige RWE Windpower) een vergelijkbaar voornemen om op onze zeedijk bij bedrijventerrein Oosterhorn (Delfzijl), windmolens te exploiteren. Het DB heeft toen uitgesproken hier positief staan te staan, met een opstalvergoeding en de afname van GvO's als voorwaarden. Uiteindelijk bleek dit initiatief niet realiseerbaar doordat een andere partij in de nabije omgeving windmolens ging ontwikkelen;
- In 2018 is door het DB besloten dat we onze (droge) assets (gronden en bedrijfsterrinen) beschikbaar stellen voor derden voor opwek van duurzame energie door derden;
- In 2019 is in het coalitieakkoord 'Door water verbonden' bepaald dat we streven naar energieneutraliteit op termijn, via onder meer het laten ontwikkelen van 3 a 4 grote windmolens op onze assets. Daarbij is keuze van het bestuur of Hunze en Aa's daarbij de GvO's afneemt open gelaten;
- We hebben al eerder gelegenheid gegeven aan een derde partij (Solarfields) om op onze assets (terrein van rwzi Foxhol) duurzame energie te exploiteren (met zonnepanelen), tegen opstalvergoeding en onder afname van de GvO's.

Huidige situatie / Analyse van het probleem

Hunze en Aa's heeft de volgende energiedoelen voor zelfopwekking en energieneutraliteit: 40% zelfopwekking in 2020; 100% energieneutraal op termijn. Bij een totaal energieverbruik (voor warmte en elektriciteit) van ordegrrootte 220.000 GJ per jaar.

Met eigen investeringen komen we tot 26% zelfopwekking (met alleen de zekere maatregelen¹ uit ons Energieprogramma) of tot 31% (als ook de niet-zekere maatregelen¹ uit ons Energieprogramma doorgaan); dit met inbegrip van de besparing op ons inkoop van energie t.o.v. het jaar 2005 van 31% (met alleen de zekere maatregelen uit ons Energieprogramma) of van 44% (als ook de niet-zekere maatregelen uit ons Energieprogramma doorgaan).

¹ Onder **zekere** maatregelen wordt verstaan: maatregelen die zeker doorgaan, omdat zij niet afhankelijk zijn van voorwaarden of onzekerheden; onder **niet-zekere** maatregelen wordt verstaan: maatregelen waarvan de kansrijkheid/haalbaarheid nog afhangt van voorwaarden of onzekerheden, en die daarom bijvoorbeeld nog nader onderzoek vergen.

Bestuursvoorstel

De mogelijkheden voor opwek van duurzame energie met eigen investeringen hebben we grotendeels al benut met biogas uit slibvergisting en zonnepanelen op bedrijfsterreinen. Voor overige doelrealisatie zijn we daarom voornamelijk aangewezen op opwek door derden op onze assets.

Beschrijving van het plan

Het plan bestaat uit:

- Hunze en Aa's stelt zijn zeedijk ter beschikking aan RWE Windpower voor de plaatsing van 3 tot 4 grote windmolens (uitgangspunt is ashoogte van ordegrootte 100 meter) op voorwaarde dat dit inpasbaar en verantwoord is naar het oordeel van Hunze en Aa's binnen het kader van zijn zeggenschap als waterbeheerder en als eigenaar van de assets, en dat dit voldoet aan regels en voorschriften;
- RWE Windpower is initiatiefnemer en ontwikkelt het plan. Zo zorgt RWE Windpower voor het krijgen van goedkeuring van de provincie en is RWE Windpower verantwoordelijk voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen;
- RWE Windpower doet volledig de investering en de exploitatie;
- Hunze en Aa's krijgt een marktconforme vergoeding (opstalrecht) van RWE Windpower;
- Hunze en Aa's neemt de GvO's af van de energie die RWE Windpower met deze windmolens opwekt.

Onderbouwing van het plan

1. Hunze en Aa's zet in op de opwek met grote windmolens door derden op onze zeedijk

Het initiatief van RWE Windpower sluit aan wat eerder door het bestuur is besloten; namelijk dat grote windmolens op de zeedijk een goede bijdrage kunnen leveren aan onze energiedoelen.

2. Opwek door RWE Windpower draagt bij aan onze zelfopwekking en energieneutraliteit.

Door toepassing van de voorwaarden rondom de begrippen 'zelfopwekking' en 'energieneutraliteit' levert de opwek door RWE Windpower een bijdrage onze doelen voor zelfopwekking en energieneutraliteit.

3. We worden met de grote windmolens van RWE Windpower energieneutraal.

Met 3 grote windmolens kan een hoeveelheid energie opwekt worden die gelijk is aan 60% van de hoeveelheid energie die we gebruiken. Tezamen met onze overige opwek van energie kan daarmee een hoeveelheid energie opwekt worden die gelijk is aan de hoeveelheid energie die we gebruiken.

4. Afname van GvO's past bij onze ambitie en doelen voor energie (duurzame inkoop, zelfopwekking)

Onze duurzame inkoop van energie houdt in dat wij de inkoop van onze energie afdekken met GvO's. Wanneer straks de grote windmolens door RWE Windpower op onze zeedijk zijn gerealiseerd, zijn de GvO's waarmee wij onze inkoop zo verduurzamen, in de eerste plaats de GvO's van de energie die RWE Windpower opwekt met de grote windmolens. Oftewel, we blijven GvO's kopen voor duurzame inkoop van energie, maar die zijn dan dus gegarandeerd van windenergie van eigen bodem. Bovendien kunnen we door deze afname van de GvO's van de energie die RWE Windpower met deze windmolens op onze assets opwekt, deze energie beschouwen als door ons zelf opgewekte energie. Zo draagt deze energie bij aan onze doelen voor zelfopwekking en energieneutraliteit.

Bestuursvoorstel

5. Een deel van onze zeedijk is kansrijk voor opwek met grote windmolens

Onze zeedijk is een kansrijke locatie voor grote windmolens. Onze nieuwe Groene Dijk sluiten we op voorhand uit voor de plaatsing van grote windmolens, omdat bij de ontwikkeling van de Groene Dijk, een intensief proces in nauwe samenwerking en afstemming met de omgeving, plaatsing van grootte windmolens niet aan de orde was.

Dit plan is afhankelijk of de uiteindelijke locatie aangewezen wordt door de provincie als gebied voor grote windmolens.

Risico's

Veiligheid

Veiligheid is de absolute eerste vereiste. RWE Windpower heeft de techniek in huis om deze veiligheid te garanderen. Zo maakt Noorderzijlvest al gebruik van deze techniek met haar grote windmolens op de Oostpolderdijk bij de Eemshaven.

Maatschappelijk draagvlak

De maatschappelijke afweging van belangen en bezwaren vindt plaats in de benodigde ruimtelijke procedure. Inspraakmogelijkheden voor omwonenden/burgers en natuur- en milieu-organisaties zijn onderdeel van deze procedure. Dit gebeurt onder de bevoegdheid van de provincie.

Kansen

Realiseren van onze energiedoelen

Onderhavig plan houdt in een belangrijke bijdrage aan het realiseren van onze doelen voor zelfopwekking en energieneutraliteit.

De RES Groningen en ambitie van provincie Groningen

Het proces van de RES Groningen (Regionale EnergieStrategie Groningen) kan een kans zijn voor het initiëren van aanwijzing van de zeedijk als nieuw gebied voor grote windmolens.

Koppelkans vanuit de versterkingsopgave voor de zeedijk

Wij hebben voor de zeedijk een versterkingsopgave. Het uitvoeren van deze opgave biedt wellicht goede koppelkans voor het laten realiseren van grote windmolens op de zeedijk.

Duurzaamheidsaspecten

Opwekking van duurzame energie met de grote windmolens op de zeedijk draagt bij aan besparing van gebruik van fossiele brandstof. Dat heeft een gunstig klimaatteffect.

Bestuursvoorstel

Extern betrokkenen / Extern overleg

RWE Windpower is het bedrijf dat onderhavig plan voor grote windmolens op onze zeedijk zal ontwikkelen. Voor realisatie is aanwijzing door de provincie nodig van nieuwe gebieden voor grote windmolens.

Financiën

Door onze grond aan RWE Windpower beschikbaar te stellen ontstaat een structurele extra financiële opbrengst in de vorm van een marktconforme opstalvergoeding.

Wij kopen de betrokken GvO's van RWE Windpower. Deze komen in de plaats van de GvO's die we sinds 2010 toch al inkopen om onze inkoop van energie te verduurzamen. Er is dus wat dat betreft geen toename van kosten voor GvO's.

Wij maken met RWE Windpower afspraken over de prijs die wij zullen betalen voor de GvO's. GvO's zijn in de markt weliswaar onderhevig aan veranderingen van prijs. Maar wij kunnen contractueel met RWE Windpower de prijs van de GvO's overeenkomen (ook voor langere termijn vastleggen).

Wettelijke kader / Juridische procedure / Inspraak

Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Voor realisatie is aanwijzing door de provincie nodig van nieuwe gebieden voor grote windmolens. Tevens is een door het waterschap te verlenen watervergunning nodig.

Aanbestedingsplicht

Voor het verlenen van een opstalrecht op grond van het waterschap gelden geen aanbestedingsregels als het waterschap dit recht verleent tegen een objectieve en tenminste marktconforme prijs zonder aanvullende voorwaarden ten aanzien van realisatie, exploitatie en besteding van opbrengsten.

Transparantieverplichting

Van een transparantieverplichting, waarbij een voorafgaande oproep tot mededinging wordt geplaatst, is eveneens geen sprake. Omdat er in beginsel ruimte is voor andere ondernemingen voor grote windmolens op andere locaties op onze zeedijk. Gelegenheid bieden door het waterschap voor eventueel meer windmolens op zijn zeedijk is dan uitvloeisel van zijn eerdere besluit om zijn assets beschikbaar te stellen ten behoeve van de maatschappelijke energietransitie.

Garantie van Oorsprong (GvO's)

Indien de waarde van de levering van de GvO's per jaar lager is dan het Europese drempelbedrag van € 214.000,- excl. btw (en dat is met onderhavig plan ruimschoots het geval met de huidige kosten van GvO's) is er geen plicht om de levering van GvO's Europees aan te besteden.

Bestuursvoorstel

Communicatie

We communiceren rondom dit initiatief vanuit een open en transparante opstelling, in lijn met onze rol. We zullen actief uitdragen dat we RWE Windpower gelegenheid willen bieden om windmolens te plaatsen en te exploiteren waarbij onze motivering duidelijk is. De ondertekening van de intentieovereenkomst is het eerste communicatiemoment.

Uitvoering / Tijdspad / Vervolg

De termijn waarop het plan kan worden gerealiseerd, is sterk afhankelijk van de bereidheid van de provincie om nieuwe gebieden aan te wijzen voor de opwek van energie met grote windmolens.

Voorstel

Aan het algemeen bestuur voor te stellen:

1. een intentie-overeenkomst met RWE Windpower te sluiten dat RWE Windpower 3 a 4 grote windmolens gaat ontwikkelen op onze zeedijk;
2. de GvO's van de energie die RWE Windpower met deze windmolens zal gaan opwekken, af te nemen; dit in plaats van onze huidige inkoop van GvO's voor het verduurzamen van onze inkoop van energie; dus zonder extra afname van GvO's door het waterschap.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf